

Модельна навчальна програма
«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.)

7 КЛАС
Українська література

Всеволод Нестайко «Тореадори з Васюківки»
Варіант 1

Завдання початкового та середнього рівнів

У завданнях 1-10 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Укажіть жанр твору В. Нестайка «Тореадори з Васюківки».

- А Фантастична повість
- Б Пригодницька повість
- В Фантастичне оповідання
- Г Пригодницьке оповідання

2. Пригадайте, чому Ява та Павлуша вирішили стати тореадорами.

- А Мріяли обрати цю професію в майбутньому.
- Б Посперечалися з однокласниками.
- В Мріяли, щоб їх показували по телевізору та всі їх знали.
- Г Хотіли поїхати в Іспанію.

3. Укажіть, якою була б вартість проїзду в метро у Васюківці для вчительки арифметики.

- А Одна копійка
- Б Три копійки
- В П'ять копійок
- Г Сім копійок

4. Завершіть визначення: «Контрибуція – це ...».

- А придумані хлопцями правила таємної організації.
- Б назва села, в якому жили хлопці.
- В книга, яку читали хлопці.
- Г кличка корови.

5. Укажіть хобі Явиного діда.

- А Полювання
- Б Догляд за худобою
- В Рибальство
- Г Робота в городі

6. Укажіть, як називалася лекція, під час якої хлопці випустили пугутькало.

- А «Виховання дітей на вулиці»
- Б «Батьки і діти»
- В «Виховання дітей у сім'ї»
- Г «Діти продовження своїх батьків»

7. Укажіть гру, у яку бавилися хлопці на баштані.

- А Фараон
- Б Футбол
- В Хованки
- Г Волейбол

8. Пригадайте, коли Ява зрозумів, що одужує.

- А Коли зумів підійти до вікна.
- Б Коли прийшла лікарка.
- В Коли Яришка назвала його «загазою чогтовою».
- Г Коли Яришка впала з велосипеда.

9. Продовжте фразу Яви: «Я, мабуть, таки стану ...».

- А льотчиком
- Б міліціонером
- В моряком
- Г геологом

10. Укажіть ідею твору «Тореадори з Васюківки».

- А Уславлення дитячої кмітливості, винахідливості, дружби, розуміння почуття гумору та засудження необдуманих вчинків.
- Б Возвеличення чесності, незрадливості, почуття власної гідності, винахідливості і водночас засудження бешкетливості, схильності до нерозважливих вчинків, показної вихованості, манірності, лицемірства, егоїзму.
- В Уславлення книги як джерела знань та прагнення хлопців, які виявили бажання створити справжній театр у районі і здобути велику славу.
- Г Засудження тих, хто чує тільки власне «я», а до всього іншого байдужі, возвеличення доброти, чуйності, прагнення подати безкорисливу допомогу тому, хто її потребує.

Завдання достатнього рівня

Завдання 11-15 на встановлення відповідності

11. Установіть відповідність між героями та репліками.

<i>Герої</i>		<i>Репліки</i>	
1	Дід Варава	А	«А чому Контрибуція? Чому не ваша Манька?»
2	Ява Рень	Б	«Вилазь зараз же! Бо такого втру маку – тиждень чухатимешся!»

3	Павлуша	В	«Якась дровиняка, а не корова. Шкода, що в Маньки нема рога...»
4	Яришка	Г	«Маму-депутата на все село опозорив».
		Д	«Вдягни оно татового ватника і чоботи взуй».

12. Установіть відповідність між засобами творення комічного та прикладами з твору «Тореадори з Васюківки».

<i>Засоби творення комічного</i>		<i>Приклади</i>	
1	Використання зниженої лексики	А	«Політ пройшов нормально. Почуваю себе добре. Невагомість і перевантаження перенесла задовільно»
2	Неграмотна дитяча мова	Б	«Ми злякалися, мов курчата перед шулікою»
3	Уживання прислів'їв приказок, фразеологізмів	В	«Ой! Пгавда?! Ой! Сегйозно?! Ой бгатику мій! Який ти хороший! Дай я тебе поцілую»
4	Використання наукової й професійної лексики в буденній ситуації	Г	«Життя в наших тілах лишилося процентів п'ять не більше»
		Д	«Вуха пообриваю, анциболотники, авантюрист шмаркатий»

13. Установіть відповідність між фразеологізмами з твору «Тореадори з Васюківки» та їхнім значенням.

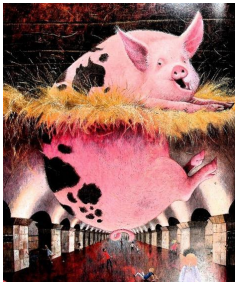
<i>Фразеологізми</i>		<i>Значення</i>	
1	Утерти маку	А	утекти
2	Зазирати як ворона/сорока в кістку	Б	дуже соромитися, перебувати в незручному становищі перед ким-небудь у зв'язку з провиною, осудом тощо
3	Не знав, куди й очі подіти	В	уважно до чогось приглядатися
4	Дати дриза	Г	вдаватися до нечесних вчинків
		Д	побити, суворо покарати кого-небудь

14. Установіть відповідність між художніми засобами та цитатами.

<i>Художні засоби</i>		<i>Цитати</i>	
1	епітет	А	Міняв професії, як циган коні.
2	метафора	Б	Був сонячний, теплий вересневий день. Ми сиділи на баштані й хрумкали кавуни.

3	гіпербола	В	Репуються смугасті бомби, летять врізнобіч осколки і шрапнель – чорні слизькі «сємочки», ллється червона кавунова кров...
4	порівняння	Г	Трирічне дівча могло нас зараз брати за п'яти, кидати у торбу й нести на базар.
		Д	Коли люди приїждять до Києва, з чого вони починають? Правильно! З Хрещатика!

15. Установіть відповідність між уривками з твору та ілюстраціями.

Уривки з твору		Ілюстрації	
1	Хекаючи, ми стрибали навколо неї, викликаючи на двобій. Яві було соромно переді мною за свою Контрибуцію – це я бачив. Нарешті розлючений Ява крикнув: – Ану вдар, ану вдар її, Павлушо, добряче! Що – боїшся?.. Ну, то я сам! Він розмахнувся і дзибнув Контрибуцію ногою по губі. І раптом...	А	
2	Я, не роздумуючи, задріботів слідом за Явою. Опасистий дядько з покупками загородив собою майже весь прохід. Яві вдалося прослизнути повз нього А я хотів проскочити, та ненароком зачепив цинкові ночовки, що стояли біля дядька і які дядько придержував тільки двома пальцями. Ночви гримонули на ескалатор і ковзнули вниз. Гур-гур-гур! Мить – і ночви вдарили ззаду по ногах «кінозірку», «Зірка» не встояла і гепнулась у ночовки...	Б	
3	А коли вона втретє сказала «любий бгатику», це вже мене зовсім збентежило... Кепські, виходить, мої справи. Може, й зовсім безнадійні. Може, я вже й не встану. Тому-то всі такі ніжні до мене: і батько, і мати, і дід... І весь час заспокоюють – видужуєш, мовляв. А я... Бач, сплю весь час. Значить, нема в організмі сил, енергії для життя. Отак засну й не прокинуся більше...	В	
4	Біля свинарника нас зустрічає гундосим рохканням п'ятипудова льоха Манюня, противна й плямиста, як географічна карта. У-у, скотиняка! Щоб ти... Це через неї ми вскочили в халепу. У нас була прекрасна, благородна ідея – провести під свинарником метро. Це мало бути сюрпризом. Перша лінія	Г	

метро у – Васюківці! Станція «Клуня» – станція «Крива груша»...		
---	--	--

Завдання високого рівня

Завдання 16 з вибором 2 правильних відповідей

16. Укажіть проблеми, порушені у творі «Тореадори з Васюківки».

- А Стосунки дорослих і дітей.
- Б Дружба, повага до ближнього й уміння розуміти його.
- В Екологія, збереження навколишнього середовища.
- Г Любов до знань.

Завдання 17 – відкрите з короткою відповіддю

17. Завершіть визначення: «Відображення смішного в життєвих ситуаціях і рисах людського характеру в доброзичливому й жартівливо мову тоні – це ...»

(Відповідь запишіть словом у називному відмінку з маленької букви.)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

18. Прочитайте текст і виконайте завдання.

Важко бути людиною

Діти поверталися з лісу. Вони сьогодні ходили в далекий похід. Шлях додому пролягав через невеликий хутірець, що лежав у долині за кілька кілометрів до села. Утомлені, знесилені діти ледве дійшли до хутірця. Зайшли в крайню хату, попросили води. З хати вийшла жінка, за нею вибіг маленький хлопчик. Жінка витягла з колодязя води, поставила на стіл серед двору, а сама пішла до хати. Діти напилися, відпочили на траві. Де й узялися сили. Відійшли на кілометр від хутірця, Марійка тут і згадала:

– А ми ж не подякували жінці за воду.

Діти зупинилися. Справді, забули подякувати.

– Що ж... – каже Роман, – це не велика біда. Жінка вже й забула, мабуть. Хіба варто повертатися через таку дрібницю?

– Варто, – наполягає Марійка. – Хіба тобі самому не соромно перед собою, Романе? Роман усміхнувся. Видно, що йому не соромно.

– Ви як хочете, – каже Марійка, – а я повернуся й подякую...

– Чому? Скажи, чи ж обов'язково це зробити? – питає Роман. – Адже ми так потіпилися.

– Бо ми люди. Якби ми були телята, можна було б і не вертатися.

Вона рушила до хутірця. За нею пішли всі. Роман постояв хвилинку й, зітхнувши, теж поплівся за гуртом.

– Важко бути людиною, – сказав він.

Василь Сухомлинський

18.1. Гра «Правда – Неправда».

18.1.1. Діти поверталися з лісу пізньої осені.

- А Правда
- Б Неправда

18.1.2. Вода, яка надала сил мандрівникам, – це хімічна речовина.

А Правда

Б Неправда

18.1.3. Бути гідною людиною – це важка праця над собою.

А Правда

Б Неправда

18.2. Віднайдіть прислів'я/приказку, яка найповніше розкриває ідею притчі.

А Ласкаве слово, що весняний день.

Б Життя дано на добрі справи.

В Спасибі тому, хто поїть і годує, а вдвічі того, хто хліб-сіль пам'ятає.

Г На всякі привіти треба мати відповіді.

Варіант 2

Завдання початкового та середнього рівнів

У завданнях 1-10 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Укажіть головних героїв твору звали В. Нестайка «Тореадори з Васюківки».

А Сашко та Сергій

Б Іван та Павло

В Мишко та Павло

Г Сергій та Петро

2. Пригадайте, чому будову метро хлопці вимушені були призупинити.

А Не вистачило будматеріалів.

Б Пішли сильні дощі і розмили підземелля.

В У підземелля потрапила свиня і все зруйнувала.

Г Побачили батьки і заборонили продовжувати будівництво.

3. Укажіть, хто був другою кандидатурою на роль бика в шоу тореадорів.

А Корова Контрибуція

Б Бик Петька

В Цап Жора

Г Корова Манька

4. Завершіть речення «Тореадорським реманентом у хлопців були ...».

А відро і хустка матері

Б простирадло і міцна мотузка

В ланцюг та червоний рушник

Г капелюшок і килимок

5. Укажіть професію Явиної матері.

А Ланкова кукурудзоводів

- Б Бригадир на заводі
- В Кухар у їдальні
- Г Учителька

6. Укажіть, що вирішили зробити хлопці після провалу ідей з метро та коридою.

- А Вітряний млин
- Б Танк
- В Авто
- Г Підводний човен

7. Укажіть, хто врятував Павлушу від «загибелі», коли той був «фараонською пірамідою».

- А Степан
- Б Ява
- В Антончик
- Г Грицько

8. Пригадайте, який випадок вразив хлопчаків на Хрещатику.

- А Як міліціонер врятував інтуриста.
- Б Як кінь тягнув воза.
- В Як низько летів літак.
- Г Як сваряться люди.

9. Укажіть, що подарував Ява своїй сестричці.

- А Кольорові олівці
- Б Квиток в кіно
- В Велосипед
- Г Годинник

10. Оберіть правильне твердження щодо теми повісті.

- А Розповідь про бажання стати героями, які вирили метро.
- Б Розповідь про сільське життя.
- В Розповідь про благородні мрії дітей.
- Г Розповідь про пригоди підлітків, які потрапляли в захопливі ситуації.

Завдання достатнього рівня

Завдання 11-15 на встановлення відповідності

11. Установіть відповідність між персонажами твору та їхніми характеристиками / діями.

<i>Герої</i>		<i>Характеристики, дії</i>	
1	Манюня	А	Колгоспний бугай, якого всі боялися

2	Жора	Б	«П'ятипудова, противна й плямиста, як географічна карта» свиня, яка провалилася в яму
3	Петька	В	Цап, який з'їв сорочку Павлуші, поки той купався в калабані
4	Собакевич	Г	Корова, з якою хлопці хотіли здобути славу
		Д	«Кудлате, капловухе руде цуценя», яке врятували хлопці

12. Установіть відповідність між засобами творення комічного та прикладами з твору «Тореадори з Васюківки».

<i>Засоби творення комічного</i>		<i>Приклади</i>	
1	Несподівані порівняння	А	«Батьки зробили нам чотириста двадцять вісім серйозне попередження по тому місцю, про яке при дівчатах не говорять»
2	Уживання прислів'їв приказок, фразеологізмів	Б	«Таке катання на велосипеді було, на мою думку, образою для велосипеда»
3	Надання предмету зображення не властивих йому рис	В	«Пульс нормальний. Невагомості немає. Тиск – триста атмосфер. Прийняв на борт потерпілого товариша Собакевича.
4	Використання наукової й професійної лексики в буденній ситуації	Г	«Шукай вітра в полі»
		Д	«Очі – неначе тракторні фари. Землю гребе, як екскаватор»

13. Установіть відповідність між фразеологізмами з твору «Тореадори з Васюківки» та їхнім значенням.

<i>Фразеологізми</i>		<i>Значення</i>	
1	Біжить, як німий до суду	А	Настирливо вимагати чого-небудь від когось
2	Причепився як реп'ях до штанів	Б	Покарати, побити, набити кого-небудь за провину
3	Нам'яти вуха	В	Швидкі дії, які не мають особливого значення
4	Схожий як свиня на коня	Г	Впадати у великий відчай, розпач; дуже переживати, побиватися
		Д	Зовсім не подібний

14. Установіть відповідність між художніми засобами та цитатами.

<i>Художні засоби</i>		<i>Цитати</i>	
1	епітет	А	«Я відчув, що втягаю голову в плечі, як черепаха, яка помітила небезпеку»

2	персоніфікація	Б	«Спи спокійно, дорогий товаришу!»
3	гіпербола	В	«Ми влетіли в ставок, здіймаючи цілі гейзери води й грязюки»
4	порівняння	Г	«Вітер одразу відпустив мене. Він пішов верхом, із шаленим свистом чешучи настовбурчені чуби струнких сосон»
		Д	«А кого порадує двійка у перший день навчання?»

15. Установіть відповідність між уривками з твору та ілюстраціями.

Уривки з творів		Ілюстрації	
1	Ну все! Гибель! Зараз дід підбіжить, побачить, що ми наробили, побачить оту гору побитих кавунів, розмахнеться і – кийком мені по кумполу. І буде на одного розбитого кавуна більше. Буде мені гробниця... Піраміда...	А	
2	Ого-го! Ох! Ех! Ух! Ну й важко! Тягну, аж присідаю. Всіма силами своїми, всією вагою тіла свого тягну за припиначку вниз. І раптом відчуваю, що ноги мої одриваються од землі. Ой лишенько! Це ж я зараз піднімуся і висітиму над землею, як жаба на гачку...	Б	
3	Коли люди приїждять до Києва, з чого вони починають? Правильно! З Хрещатика! Так уже заведено... Ви злазите з поїзда, заносите свої «чамайдани» в хату, і ноги механічно самі несуть вас на Хрещатик, навіть не питаючи вашого дозволу і бажання. Тітка ледве встигає гукнути вам навздогін: «Глядіть же не загубіться!...»	В	
4	Ми стояли і мовчали. Дно калабані було грузьке, замулене. Ми по самісінький пуп стояли в бридкій слизькій багнюці. Тільки від пупа до шиї була вода – брудна, каламутна і смердюча. Довго ми тоді стояли з Явою. Аж поки Контрибуція не заспокоїлась і не відійшла...	Г	
		Д	

Завдання високого рівня

Завдання 16 з вибором 2 правильних відповідей

16. Укажіть твердження, які стосуються головних героїв твору «Тореадори з Васюківки».

- А Бешкетники, неслухняні, необачні, не бажають учитися
- Б Хоробрі, цілеспрямовані, виховані, добре навчаються
- В Веселі, нетерплячі, люблять природу, допомагають старшим
- Г Кмітливі, винахідливі, люблять тварин, уміють дружити

17. Завершіть твердження: «Твір, у якому в беззлобно-добродушному та жартівливому тоні зображується смішне в житті називається...»

(Відповідь запишіть словом у називному відмінку з маленької літери.)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

18. Прочитайте притчу і виконайте завдання.

Бо я людина!

Вечоріло. Битим шляхом йшло двоє подорожніх – батько й семирічний син. Посеред шляху лежав камінь. Батько не помітив каменя, спіткнувся, забив ногу. Крекчучи, він обійшов камінь і, взявши дитину за руку, пішов далі. Наступного дня батько з сином йшли тією ж дорогою назад. Знову батько не помітив каменя, знову спіткнувся і забив ногу. Третього дня батько й син пішли тією ж дорогою. До каменя було ще далеко. Батько каже синові:

– Дивись уважно, синку, треба обійти камінь.

Ось і те місце, де батько спіткнувся й забив ногу. Подорожні сповільнюють кроки, але каменя немає. Бачать: обабіч дороги сидить сивий старий дід.

– Дідусю, – запитав хлопчик, – ви не бачили тут каменя?

– Я прибрав його з дороги.

– Ви також спіткнулися й забили ногу?

– Ні, я не спіткнувся й не забив ногу.

– Чому ж ви прибравли камінь?

– Бо я – людина.

Хлопчик зупинився у задумі.

– Тату, – запитав він, – а ви хіба не людина?

Василь Сухомлинський

18.1. Гра «Правда – Неправда»

18.1.1. Батько прибрав камінь з дороги після того як спіткнувся і забив ногу.

- А Правда
- Б Неправда

18.1.2. Камінь, об який спотикалися батько з сином, – це фізичне тіло.

- А Правда

Б Неправда

18.1.3. Сивий дідусь сидів обабіч дороги і дивився на камінь на подорожніх.

А Правда

Б Неправда

18.2. Віднайдіть прислів'я / приказку, яка найповніше розкриває ідею притчі.

А Людина з коротким розумом обзадовиться довгим язиком.

Б Людина що замок: до кожної потрібно підібрати ключик.

В Кожна людина по справі впізнається.

Г Які люди, такі й порядки.

Всеволод Нестайко «Тореадори з Васюківки»

Відповіді

№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Варіант 1	Б	В	В	Г	А	В	А	Б	Г	Б	1-Б 2-А 3-В 4-Г	1-Д 2-В 3-Б 4-А	1-Д 2-В 3-Б 4-А	1-Б 2-В 3-Г 4-А	1-Б 2-В 3-Г 4-А	А,Б	гумор	18.1. 1.8.1.1 Б 18.1.2. А 18.1.3. А 18.2. В
Варіант 2	Б	В	В	Г	А	Г	Б	А	В	Г	1-Б 2-В 3-А 4-Д	1-Д 2-Г 3-Б 4-В	1-В 2-А 3-Б 4-Д	1-Б 2-Г 3-В 4-А	1-В 2-Г 3-Б 4-А	А, В	гумористичний	18.1. 1.8.1.1 Б 18.1.2. А 18.1.3. Б 18.2. В

Використані джерела

1. Всеволод Нестайко «Тореадори з Васюківки». Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2005. 246.
2. Всеволод Нестайко «Тореадори з Васюківки/ Тест з української літератури. URL : <https://naurok.com.ua/test/toreadori-z-vasyukivki-361340.html>
3. Тестові завдання за повістю Всеволода Нестайка «Тореадори з Васюківки». URL : <https://learningapps.org/watch?v=pr712umqt16>
4. «Важко бути Людиною». Добірка оповідань та казок Василя Сухомлинського для дітей. URL : <http://surl.li/zchn>